

A TANULÓI ÖNZÉS, ÉLŐSKÖDÉS, ÖNZETLENSÉG FELTÁRÁSA JÁTÉKELMÉLETI MEGKÖZELÍTÉSben

Leitner Lászlóné

ELTE, Szent Imre Katolikus Gimnázium

Kulcsszavak: élősködés; önzetlenség; játékelmélet

A tanulók megismerése alapvető feltétele annak, hogy képességük fejlesztése hatékony legyen (Dávid és mtsai, 2006; Zakárné, 2003). Az oktatási folyamat mechanikus megvalósítása a megismerést nélkülözve kevésbé hasznosul. A fiatalok ugyan elsajátítják az ismereteket, de ha a célunk a komplex személyiségfejlesztés, illetve a tanulóknak a társadalomba való beilleszkedésének a segítése, nem ezt a módszert választjuk (Hunya, 2014). A természettudományos tárgyakat tanító pedagógusnak különösen fontos, hogy feltárja diákjainak személyiségét, ha motiválni akarja őket, és nem a természettudományos oktatás válságát akarja mélyíteni (Nahalka, 2014). A diákok megismeréséhez jó lehetőséget nyújt a matematika fiatal ága, a játékelmélet (Tóth, 2010). A tanulók egyéni döntések során vagy társas interakciókban szolgáltathatnak információt azokról a tulajdonságaikról, amelyeknek ismerete egyaránt fontos az oktatás hatékonyabb megvalósítása és a társadalmi beilleszkedés támogatása érdekében. A megismeréshez kapcsolódó mérés és értékelés ezen formája nem illeszthető szorosan a klasszikus mérési-értékelési módszerek körébe, de található példa hasonló értékelési módra a szakirodalomban (Weiss, 2005). A kutatási célja a társadalmi felelősség szempontjából lényeges személyiségjegyek feltárása volt 92 diák körében (35 általános iskolás, 57 középiskolás). A következő kérdésekre kerestem a választ: Mennyire önzetlenek a fiatalok? Mennyire felelősek a fiatalok? Hogyan jellemzi a közadakozás a diákokat? Milyen a tanulók kockázatvállalása? Mennyire együttműködőek a diákok? Mennyire jellemzi a társadalmi felelősségérzet a diákokat? A kutatás megvalósítása során a tanulói személyiségjegyek feltárását elképzelt élethelyzetekben való döntések segítségével végeztem (TPI, 2015). Mindegyik (zárt végű) kérdés frontális formában, szóban hangzott el, a válaszadásra rövid idő állt a tanulók rendelkezésére. Az adatok feldolgozása Excel és GeoGebra alkalmazásával történt.